

Bc. Lucie Svobodová: Užívání elektronických obrazovek u dětí ve věku 6-9 let
Diplomová práce. Oponentský posudek.

Studentka **Lucie Svobodová** si stanovila za cíl prozkoumat téma užívání digitálních technologií u dětí mladšího školního věku (1. až 3. třída ZŠ). Chtěla detailněji zmapovat užívání obrazovek u dětí ve věku 6-9 let a odhalit věk, který by byl vhodný pro realizaci preventivních programů cílených na zdravé používání technologií u dětí. Zajímalo ji, kolik času děti daného věku tráví užíváním elektronických obrazovek a jaké typy obrazovek obvykle užívají, jakým činnostem se na zařízení věnují, jak se užívání liší mezi chlapci a dívkami a zda existují rozdíly v užívání u dětí v 1. třídě, 2. třídě a 3. třídě základní školy. **Téma je aktuální a znovu oživané v kontextu pandemie Covid SARS-19.**

Teorie vychází z aktuálních zdrojů a poskytuje funkční rámec pro porozumění problematice: jaká jsou specifika cílové skupiny, vliv rodinného prostředí a pozitiva i negativa (včetně zdravotních rizik) užívání technologií. Následuje část od prevence k patologii, která čtenáři pomáhá se zorientovat v pojetí toho, co je běžné a jak již lze zaznamenat problémové chování / užívání technologií. **Teoretické pozadí je dobře vykresleno, je relevantní a pomáhá porozumění, zároveň nezavaluje zbytečnostmi.**

Metodologie je zvolena i zvládnuta výborně. Zvolenou metodou výzkumu je průřezové dotazníkové šetření v online podobě určené pro rodiče (N=341).

Autorka si klade tyto výzkumné otázky:

1. Kolik času děti mladšího školního věku tráví užíváním digitálních technologií a v čem se užívání liší?
 - a) Jak se liší množství času tráveného užíváním digitálních technologií u dětí mladšího školního věku ve všední dny a víkendové dny?
 - b) Jak se liší množství času tráveného užíváním digitálních technologií u dětí mladšího školního věku v závislosti na pohlaví?
 - c) Jak se liší množství času tráveného užíváním digitálních technologií u dětí mladšího školního věku v závislosti na věku?
2. Jaká elektronická zařízení děti mladšího školního věku užívají nejvíce?
3. Jakým typům činností se děti mladšího školního věku nejvíce na zařízeních věnují?
4. Existuje vztah mezi množstvím času tráveným na jednotlivých typech zařízeních a rizikovými vzorci užívání?

Výsledky výzkumu ukázaly, že množství času tráveného dětmi u obrazovek se zvyšuje s přibývajícím věkem dítěte a výraznější nárůst lze pozorovat hlavně u dětí ve 3. třídě ZŠ. Nejčastěji děti tráví čas s přenosnými zařízeními (chytrý telefon či tablet) a sledováním televize. U chlapců ve 3. třídě ZŠ jsme zaznamenali také mírný nárůst užívání herních konzolí, dívky naopak tato zařízení nepoužívají téměř vůbec.

Autorka poskytla odpovědi na všechny výzkumné otázky. Oslovilo mne zejména představení konceptu takzvaných rizikových vzorců, tedy užívání technologií dětmi v nevhodných situacích. Které je mnohem důležitější než samotný čas užívání.

Od strany 60 nás autorka provedla diskusí nad daným tématem. Má očekávání se naplnila. **Diskuse téma znovu prohlubuje v kontextu české i zahraniční literatury.**

Závěr: Práce je formálně zcela v pořádku. Cíl práce byl naplněn a považuji za kvalitní a vyspělou. Práci doporučuji k obhajobě.

Možné otázky pro obhajobu:

- Rozšířila byste na základě Vašich zjištění nějakým způsobem pediatrická doporučení pro českého rodiče?
- Jak se proměnila v posledním roce a půl perspektiva dané problematiky?
- Jaké preventivní programy zaměřené na tuto problematiku v ČR znáte?

Děkuji.

V Praze 30.8.2021

PhDr. Mgr. Veronika Pavlas Martanová Ph.D.